ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6060 — 1905 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 19 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1906 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 6 ԶԻԼԿԱՏԷ 1323 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6060

درعلیه غلطه‌ده «آرەولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ, կամ ու ևն. և գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ: ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	ֆր.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 143 գրուշի թուղթը 100 գրուշի հաշուով:
Տպագրուած Թղթակցութեանց ձեռագիրները ետ չեն դարձուիր

Յայտարարութեանց համար պէտք է դիմել սոյն խմբագրութեան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ինչպէս կը յիշուի, տարի մը առաջ մեծ յուզում տարած պէտք յայտնութիւններ այն ընդարձակ մախանքներուն, որոնց հերքելի նախատեսած էին Էքիթապլ հանրական Ընկերութեան վարիչները։ Այդ արտաքնոց երեւան վառնող շահերը այն քաղցրութիւն յափշտակութիւններուն, որոնց հայն Ընկերութիւնն է ապահովագիրներ ունէին իրենց ձեռքը։ Առաջ եկած յուզումը նոյն իսկ արձագանգ գտաւ Ռուզվէլթ Նախագահին պատգամին մէջ։

Վտանգուած գումարներուն նկատմամբ եղած յայտնութիւններէն վեր դրուած հանրային կարծիքը հանդարտեցնելու համար, Նիւ-Եորքի դատական իշխանութիւնը յանձնաժողով մը կազմած է, որ անմիջական կերպով պիտի դիւրացնէ հարկ եղած բարեփոխումներու գործադրութիւնը։ Անկէ զատ, ապահովագրական արուած երաշխաւորութիւնները ամրապնդելու մասին ջանքեր պիտի ըլլան։ Բայց այդ օրինական միջամտութիւնը մինչեւ ո՛ր աստիճան պիտի ըլլայ։ Ոչ ոք գիտէ։ Խնդիրը հրապարակային վիճաբանութեան ենթարկուած է։

Պէտք է խոստովանիլ որ ամերիկեան ապահովագրական Ընկերութիւնները անձնական ընդդատութեան արժանի չեն իրենց յանձնուած դրամներուն գործածութեան մասին։ Ընդհանրապէս չափազանց գործերու կը պատկանին չվերահսկելութեամբ՝ ատոնց դրամը վառնելու։ Արդ՝ դատական իշխանութիւնը ուրիշ բան չի կրնար ընել՝ եթէ ոչ ապահովագրական Ընկերութիւնները ստիպել՝ նոր գործերու հետամուտ ըլլալ եւ նախկին սենեակները անդամակցելէ։ Ամերիկայի մէջ կը կարծուի թէ օրէնք մը պիտի ըլլայ ապահովագրական Ընկերութիւնները բանադրանք, որ կարգ մը գործերու միայն յատկացնեն խնայողական Սնտուկներու գումարները։

Շատ աւելի փափուկ կէտ մըն է դատական իշխանութեան միջամտութիւնը ի մասին ապահովագրական գործերու յանձնման։ Ամերիկա պէտք չէ շատ հեռուն երթալ, ենթարկելով ապահովագրական Ընկերութիւնները, չվնասելու համար ատոնց անհատական գործունէութեանց, ատոնք որոնց անհրաժեշտ կը դառնայ նոյն Ընկերութեանց զարգացումը։

Շատեր կը պահանջեն որ ամերիկեան կառավարութիւնը պէտք չէ թոյլատրէ ապահովագրական Ընկերութիւնները եւ անոնց գործակալներուն՝ կէս տալ հարիւր վճար ընելու ապահովագրութեանց ջնջման համար, որովհետեւ կրնան ընել մեծ վնասներ եւ ապառիկին ծախքեր տալ։ Բայց մեծամասն պատճառ եղած է այդ առաջարկութեան, որուն ատաղձը տալու դէմ ուստ է նոյն իսկ օրէնքի մը միջոցաւ։ Առաջ փորձը տեսնուեցաւ Նիւ-Եորքի նահանգին մէջ, Էքիթապլի նոր ատենապետը Գ. Մորթըն կը ջանայ այդ մասին բարեփոխութիւններ ընել։ Տեսնենք պիտի յաջողի՞։

Ապահովագրական ուրիշ փորձեր խնդիր մըն ալ կայ, որուն օրինական լուծում մը տալ կ'աշխատուի, այն է թոշակի ապահովագրութեան խնդիրը։

Այդ դրութեամբ՝ ապահովագրեալին ժառանգորդներուն կը վճարուի հաստատ դրամագլուխ մը, եթէ երբեք ապահովագրեալը որոշեալ ժամանակին մէջ մեռած է, եւ կամ թէ որոշեալ ժամանակին դրամագլուխը իր հաւաքական շահերովը միասին կը յանձնուի ապահովագրեալին, եթէ երբեք ողջ է այս վերջինը։ Սակայն օրինական միջամտութիւն մը անօգուտ կը համարուի այդ մասին։

Այնպէս է թէ ուրիշ բարենորոգումներ ալ ապահովագրական Ընկերութեանց կողմէ ի գործ պիտի դրուին։ Առաջ օրինակը կուտայ Էքիթապլ։ Նոյն Ընկերութեան տարեկան ծախքերը հինգ միլիոն դոլար զեղչուած են, եւ յոյս կայ որ դեռ պիտի զեղչուին։

ԿԵԱՆՔԸ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ

Թանի մէջ Գ. Բլօա Անէ ուղեւորական տպաւորութեանց շարք մը կը հրատարակէ։ Իր վերջին յօդուածը որ Պարսկաստանի մէջ ֆրանսերէն լեզուի տարածման եւ հրէական դպրոցներու զարգացման վրայ կը խօսի, իր չահեկանութեանը պատճառաւ տեղ կը բերենք։—

Սա Թէհրան կը գտնուէի, զարմանքով եւ գոհունակութեամբ դիտեցի որ Պարսկաստանի մէջ շատցած էր ֆրանսերէն գիտցողներուն թիւը։ Ոչ միայն ուսեալ Պարսիկները ֆրանսերէն կը խօսին, այլեւ շուկային եւ խանութներուն մէջ։ Եթէ երբեք դժուարութեան մը հանդիպէինք խօսակցութեան կամ կառավարի մը հետ, Պարսիկ ամբոխին մէջ ֆրանսերէն գիտցող մը կը գտնուէր միշտ եւ իր թարգման կը ծառայէր մեզի։

Դպրոցական մը խօսեցաւ մեզի։ Ցուցուց մը ըրաւ թէ ինչ որ ֆրանսերէն գիտէ դպրոցներուն, որոնք մեծ ձեռներէց կը պատկանին դպրոցը գտնուած ատեն։ Թէեւ բազմաթիւ չէր անոնք որ «բարոյական» կրթութեան պիտի ստանային ֆրանսական դպրոցներու մէջ։ Բայց Պարսկաստան կը գտնուէր, Ֆրանսայէն հեռու մեծ հեռաւոր Ալիանս Իսրայելիթի, պատմական եւ գրական գիրքեր շրջանառութեան մէջ էին դպրոցներուն մէջ։ Ուստի դպրոցականներ կային որ կը գիտէին այդ գրքերը։

Ֆրանսայի դեսպանատան գործակատարը, հաճ յոժարութեամբ մեր արտաքսումներուն տեղ դրած էր ֆրանսերէն գիտցող մարդ մը։ Անոր հարցուցի թէ ո՛ւր սորված էր ֆրանսերէնը, քանի որ բնաւ Հրէայ էր։ «Հրէական դպրոցը, պատասխանեց»։

Թէհրանի փողոցներուն մէջ պտըտած միջոցիս տեսայ որ այդ մանչը ֆրանսերէն լեզուով կը խօսէր իր կերպերուն հետ։ Բառական հետաքրքրութեամբ պարզապէս մըն էր տեսնել արեւելեան փոքր տղաք, որ երկու երկու ընտանեաց չելլելով հոտերէն, ֆրանսերէն կը խօսէին։

Տղուն հարցումներ ըրի իր յաճախած հրէական դպրոցին վրայ։ Տուած տեղեկութիւնները փափաք ներշնչեցին որ այդ դպրոցը այցելեմ։ Բայց օրերը անցան եւ ես չկրցի գտնուիլ այն փափաքիս։ Սպասած հանդիպումս՝ իմացայ որ հրէական դպրոց մըն ալ նոյն քաղաքին մէջ կը գտնուէր։ Դպրոցին տնօրէն Գ. Լուսակին խնդրեցի իր վարժարանը այցելել։

Ալիանս Իսրայելիթի այդ վարժարանը պատերու մէջ փակուած է, դուրսէն չի տեսնուիր։ Դասը անցնելէն յետոյ հանդիպեցայ մէկ յարկով շէնքերու շարքի մը, որոնց ամէնքն կէսով մը մխրճուած են երեք-չորս բակերու շուրջ։ Ընդարձակ գետին մը կը գրաւէ այդ վարժարանը։ Հոգիս թէ երեք տարի է վեր բացուած, 355 մանչ եւ 250 աղջիկ կը յաճախեն հոն։ Տնօրէն Գ. Լուսակին ընկերակցութեամբ, որ Բարիզ սորված է իր ուսումը, դասատուները այցելեցինք։ Ուրիշ տարեկան փոքր աղջիկներ տեսայ, որոնց Լաֆոնթէնի առակները կը կարդային։ Աւելի մեծերը՝ աշխարհագրութիւն եւ թուաբանութիւն կը սորվէին։ Բանի մը հարցումներ ըրի. ամէնքն ալ ճշգրիտ պատասխանեցին։ Ֆրանսերէնը կ'արտասանէին ընտիր շեշտով մը եւ ճիշդ։ Բան մը դասատու նոր ալ կը խօսէին եւ ուշադրութեամբ կը դիտէին։

Մանչերուն բաժինը այցելեցինք. աշակերտներուն դասատուները կը տեսնուին Իրենց դիրքերը հրէական դպրոցներուն ինչպէս Եւրոպայի մէջ։ Աչքերնիս թէ այդ տղոց մեծ մասը աղքատութեան մէջ կ'ապրի։ Իմ ներկայութեանս լսելով խնդիր մը ըրին։ Անոնց մէջէն ամէնէն աչքի զարնող մէկ երեխային հարցուցի։ «Ի՞նչ պիտի ընես երբ դպրոցէն ելլես.— Կը փափաքիմ Բարիզ երթալ եւ ուսում առնել՝ պրոֆեսոր ըլլալու համար»։

Այդ տղաքներէն այն աշխատանքներէն, ուր խնձոր մը կը ստանան, պէտք է դպրոցէն ելլելով իրենց ապրուստը ճարել։ Կօշկակարութիւն, երկաթագործութիւն, ատաղձագործութիւն կ'ուսուցանեն հոն։ Տղաք ընտանեաց գործեր ալ կ'ուսանին։ Անմիջապէս բազմաթիւ արհեստաւորութիւններ կը վերաբերին։ Այս աշխատանքներ Հրեաներ եւ Հայեր հոն կ'երթան պատրաստուելու եւ իրենց հացը՝ ինքնին վաստակելու։

Այդ դպրոցական տղոց ուշքը յետ ... որ դպրոցէն կը ելլեն եւ կը տեսնուին։ Ամէնքը կը ուրախ։ Ամէնքը կը հուժկու Ալիանս Իսրայելիթը։

Ամենապարտանքին մէջ տեսայ ֆրանսական լաւագոյն հեղինակներէ գործեր, Գիրքեր փոխ կու տան տղոց։ Ու հոս աշակերտները կը կարդան Վիքթոր Հիւկոյի կամ Ալեքսանդր Տիւմայի հատորները։

Զարմացումս գտնուելէն դասարաններուն եւ տղոց մաքրութիւնը, աշակերտներուն եւ ուսուցիչներուն մէջէն բարեկամական վարմունքը, եւ տնօրէնին ձեռներէցութիւնը՝ դպրոցը վարելու գործին մէջ։

Պէտք է հիացումով խօսիլ Ալիանս Իսրայելիթ Իւնիվերսէլի ձեռնարկին վրայ եւ քաջալերել զայն։ Այսօր ան դպրոցներ ունի Թէհրան, Սպահան, Շիրազ, Համատան, Քիրմանշահ, Թաւրիզ, Սէննէ, Նահավէնտ։ Այսպէս, ամէն տարի, քանի մը հազար աղաք հրէական դպրոցներէն կ'ելլեն՝ լաւ կրթութիւն մը առած, արհեստ մը սորված են, եւ գիտեն աշխատիլ, խօսիլ եւ ինքզինքնին յարգել։ Ոչ միայն հրեայ բնակչութիւնը, այլեւ Պարսիկները կ'օգտուին այդ դպրոցներէն։

Պարսկաստանի շատ մը քաղաքներուն մէջ հրէական բնակչութիւններ կան, որոնց ծագումը շատ հին է։ Կը կարծուի թէ Համատանի (Նախկին Եկբատան) մէջ կը հնագոյներ, ատեններու հետքեր փնտռելով, երբ աղօթքներ եւ հրաշքներ ձայներ լսեց հեռուէն։ Տեղէն վեր ցատկեց Սան-լը-Սու, կէս մը ծիծաղկոտ եւ կէս մը բարկացած, պոռալով։

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Միացման ջանքեր. — Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի համաձայնութիւնը. — Ցարաքեռութեանց բարւոքում։

Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ մէջ զօրեղ ջանքեր կ'ըլլան կարելի եղածին չափ մեղմացնելու այն մտերմութեան պակասը, որ կը յայտնուի երկու ժողովուրդներու եւ երկու մեծապետութեանց յարաբերութիւններուն։ Անգլօ-ֆրանսական մերձեցումէն ետք յայտնուած համակրանքին եւ երկու երկիրներուն վաճառականութեան եւ ծովային տարածութեան մէջ, որով Գերմանները գնահատելու այդ ընթացքէն արդիւնաւոր հետեւանքը, եւ բոլորին հետեւեցան անոր։ Պէտք է գիտնալ, սակայն, թէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի համաձայնութիւնը հարկ կը դառնան բրեւելու հետ, ինչ որ միեւնոյն չէ կրնար ըլլալ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ համաձայնական շահերուն համար։ Գերմանիա եւ Անգլիա չեն կրնար համաձայնական կերպով գործել լռելեայն, ինչպէս ըրին Անգլիա եւ Ֆրանսա. անոնց միջեւ միջոց գոյութիւն պիտի ունենայ մտերմական եւ համագործակցութեան հաշտութիւն մը, քանի որ միեւնոյն շահերը կ'արտադրեն։ Ասոր համար պէտք է յուսալ թէ հիմա երկու կողմէն եղած ջանքերը պիտի յաջողին, վասն զի երկու ազգերէն հետեւանք պիտի ունենան քաղաքական բարեկամական թեւակցութեան մը։ Ձեր Գիւլյով իշխանը, քանի անգամ, դեռ վերջերս գովեստագին մը, անգլիական ժողովուրդին հանդէպ գերման ժողովուրդին համակրանքը ցոյց տրուած հաստատութիւնը։ Այդ միեւնոյն համաձայնութեան հետեւանքն էր որ Գերմանիոյ նախագահութեան կանխող այն ճառերը, որոնք, անշուշտ, չէին կրնար բարւոքել Լոնտոնի եւ Պերլինի յարաբերութիւնները։ Մինչեւ հիմա Գերմանիոյ մէջ համոզում թէ ոյժով մը համար հետեւած են եւ թէ անկէ վերջը ուրիշ ընթացք պիտի հետեւի։ Ցաւալի է, եւ պէտք չէ Գերմանիոյ այն շրջաններուն մէջ զօրս կ'ընէ Անգլիա առաջարկուած կերպով մը ոչ ուղղուած։ Պէտք է Անգլիոյ մէջ ալ անցեալը ետ դնելով, Ֆրանսայի հետ չլարած բարեկամութեան մը հաստատել, եւ Ֆրանսական ծովային կազմակերպութեան թոյլտւութիւնը։ Անգլիոյ արտաքին գործոց Նախարար Սըր Էտուարտ Կրէյ եւ անկէ վերջը նոր վարչապետ Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէ. Նըրմէն ցոյց տուին յայտարարելով թէ Անգլիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը նոյն պիտի մնայ։ Կը կողմնակի դաշնակցութիւնը՝ Ճափոնի հետ եւ սերտ համաձայնութիւնը Ֆրանսայի հետ։ Ուրիշ անգլիական յարաբերութեանց բարւոքումը մինչեւ մէկ աստիճան կախում ունի Գերմանիոյ յարաբերութեանց բարւոքումէն։ Պերլինի մէջ պէտք է լսուին թէ Անգլիացիները այդ միջոցառմամբ միայն կը հաջողին միաձայնութեան մը։ Եթէ ուրիշ բանի կը սպասեն, յուսախաբութիւն պիտի ունենան։ Պէտք է խոստովանիլ թէ ներկայ պարագաներուն մէջ Գերմանիա պէտք ունէր չըլլար՝ Ֆրանսայի հետ իր յարաբերութիւնները բարւոքելու, վասն զի այդ կողմէն ձգտումը խիստ ծանրակշիռ է։ (Էնտեփ. Բէլժ)

ՎԱՏԻԿԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Եկեղեցւոյն ու Պետութեան բաժանման ծրագիրը. — Վատիկանի Սպիտակ Տետրակը. — Կարգադրութեան եղանակ մը։

Վատիկանի մէջ կը ծանուցուի թէ մօտերս Սպիտակ Տետրակ մը պիտի հրատարակուի որուն անմիջապէս առաջ կը ներկայացնի։— Այդ Տետրակը իտալերէն է, սակայն ֆրանսերէն պաշտօնական թարգմանութիւն ալ հրատարակուած է։ Երկու հարիւր էջնոց հատոր մըն է եւ խորագիրն է.— «Եկեղեցւոյն եւ Պետութեան բաժանումը Ֆրանսայի մէջ. Տեղեկագրութիւններ եւ պաշտօնագիրներ։» Երկու մասի բաժնուած է. առաջինը ու նախագծումն մըն է ինչ գործերէն պատմական, Երկրորդը քսանուչէն պաշտօնագիրներ կը պարունակէ, որոնց մէջ կան դեռ չհրատարակուած բազմաթիւ գրութիւններ, օրինակի համար Լէոն ԺԳ. Պապին կողմէ 1900 Մարտ 23 Թուականով Գ. Լուպէի ուղղուած նամակ մը՝ Ֆրանսայի Նախագահին պաշտօնով նիւթ. ուրիշ մը Պիոս Ժ. Պապէն գրուած եւ Գ. Լուպէի ուղղուած՝ այս վերջինին պաշտօնական նամ. Երկար յետ-շառական մը Վատիկանի արտաքին գործոց Նախարարին կողմէ գրուած՝ ֆրանսական եկեղեցականութեան նկատմամբ խնդրոյն համար, այդ խնդրին համար փոխանակուած ծանուցագիրներ, նախապէս համաձայնելու պարագան, Գ. Լուպէի կողմէ Հռոմ տրուելիք այցելութեան դէմ եղած բողոքներուն եւ տրուած ծանուցագիրներուն բնագիրները եւայլն։ Սպիտակ տետրակին բուն իսկ նպատակը պարզուած է համառօտ յառաջաբանի մը մէջ։ Վատիկան միակ նպատակն է ցոյց տալ թէ եղածն ու բաժանման պատասխանատուութիւնը իրեն չէ վերաբերիր։ Ասոր մէջ յառաջաբանը.— «Եկեղեցւոյն եւ Պետութեան բաժանման օրէնքը, որուն հետեւանքը եղաւ 1801ի Գօնքորտայի խզումը, Ֆրանսայի պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուեցաւ 1905 Դեկտ. 11ին։ Այդ բանը անպատճառ ալ ալ քաղաքական մարդերը իրենց զբաղմանց եւ Սրբազան Աթոռին մէջ արտասանած բանակցութիւններովը եւ դուրսը մինչ յայտարարելին թէ այդ օրէնքը անխուսափելի եղած էր Վատիկանէն ընդունուած հետեւանքով։ Այդ տեսակ կարծիք մը տարածելու համար ատոնց ունեցած շահը աչքառու է։ Ֆրանսա բաժանման չէր ուզեր։ Բաժանումը եթէ գործադրուի մէջ յոյս ունեցող նկատառումներ կը տանի, ոչ հաւաղ ծանրակշիռ հետեւանքներ պիտի ունենայ թէ՛ Ֆրանսայի եւ թէ Եկեղեցւոյն համար, ուրիշ պէտք մը տալ կարող հանրային կարծիքին առջեւ պատասխանատուութիւնը նետելու Վատիկանի վրայ, ատոնց գրութիւններով եւ իրողութիւններով դիտել պիտի ըլլայ ցոյց տալ թէ ո՛վ է պատասխանատուն։ Այս է նպատակը ներկայ հրատարակութեան։» Առաջին երկու գլուխները իր ընդարձակ գիծերուն մէջ պիտի պարզեն ֆրանսական վերջին դաշնակցական հետեւած հալածանքին քաղաքականութիւնը։ Միւս գլուխները պիտի հերքեն Վատիկանի դէմ եղած ամբաստանութիւնները։ Այդ տետրակին կցուած յաւելուած մը պիտի խօսի տասը երկրներու մէջ Կաթոլիկներու պաշտպանութեան վրայ։ Այդ հրատարակութիւնը նպատակ չունի անձնական նախատինքներու պատասխանել եւ ոչ ալ ոչ ոք թշնամանել, եւ մանաւանդ ֆրանսական ազգը զոր Վատիկան մեծ Եկեղեցւոյն անդրանիկ աղջիկը կը նկատէ։ Այդ հրատարակութեան միակ նպատակն է լուսաբանել հանրային կարծիքը, մանաւանդ Ֆրանսայի մէջ, եւ ցոյց տալ որ պատմական ճշմարտութիւնները պէտք է միշտ մեծ կարեւորութիւն ունենան բոլոր ազգութեանց մէջ։

—Հռոմէն հեռագիր կը հաղորդեն Փուրնալ.— «Սպիտակ Տետրակին ամփոփումն հրատարակութիւնը առաջ եկաւ հեռագրով մը՝ ծանուցանելով Վատիկանի թէ Ֆրանսայի մէջ Եկեղեցւոյն ու Պետութեան բաժանման օրէնքին վարչական կանոնագրին առաջին գլուխը յառաջիկայ 1էն առաջ պիտի հրատարակուի։ Այդ գլուխը կը վերաբերի եկեղեցիներու գոյքերուն։ Երկրորդ մըն ալ, որ անկէ անմիջապէս յետոյ պիտի հրատարակուի, կը վերաբերի եկեղեցականներու հաստատած թոշակին եւ տարեթոշակներուն։» Փուրնալ միւս կողմէ կ'իմանայ թէ բաժանման օրէնքին յանձնարարելով ամէն բանէ առաջ պիտի խրախուսէ այն մասնաւոր կանոնագիրը որ ցոյց կուտայ եկեղեցիներու գոյքերուն եւ եկեղեցիներու եւ երեցփոխաններու մէջ գտնուած արժէքներու ստացութեան հաշուեցոյցին պատրաստութեան եղանակը։ Այդ կանոնագիրը պետական Խորհուրդին կողմէ վաւերացուելով, մօտերս պիտի հրատարակուի Ֆրանսայի պաշտօնաթերթին մէջ։ Հաշուեցոյցը պիտի պատրաստեն Պետութեան ներկայացուցիչները եւ եկեղեցականները՝ օրէնքը հրատարակուելէն անմիջապէս ետք, կրօնական ընկերակցութեանց կազմութենէն առաջ։ Այդ պատճառով է որ վերջերս յանձնաժողով կը փութայ պատրաստել նոյն կանոնագիրը։

—Բարիզէն կը հեռագրեն Մոնինկ Բոսթ թէ Ֆրանսա եւ Վատիկան բանակցութեան մէջ են կարգադրութեան եղանակի մը համար։ Արդէն համաձայնութիւն մը գոյացած է որ բաժանման օրէնքին եւ օրը պիտի հրատարակուի։ Պապը որոշած է չնշաւակել եպիսկոպոսներուն անհնազանդութեանց՝ նոր դրութեան հանդէպ։

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

ԺԵ.

Ընդհանուր խաղաղութիւնը ամէն աւելորդ ձիերուն ալ առած էր վերջապէս, որոնք տանջուած՝ ամէն կողմ աքսորի կը ցրուէին քաղաքի։

Բայց այդ չէ ամէնը։ Կ վարանները, տագնապներէն ազատելով ատեններին եւ կանգուն, ասանկ ձեռքերուն կապուած՝ ամէն ալ իր ձիուն վրայ հեծնելու եւ աւազ խոյանալու համար։

Այն ատեն առանձինը փոքրիկն մէկէն ի մէջ՝ պարզ շուտներու պէս, եւ անոր ձիերը, բոլորովին մերկ, սկսան ուղղակի լայնարձակ օդին մէջ, հովուն տալով իրենց բաշերը։

Երկու վայրկեանէն՝ անհետացած էին ամէնքն ալ։

Սան-լը-Սու խնդալէն կը մարէր եւ հագերը կը բռնէր, խոլ ու անդիմադրելի ծիծաղէ մը բռնուած, որ մարդուն վրայ դէմութիւն կը բերէ։

Կատղած, ակռաներնին կրճտելով, բռնութիւն փրփրալով, հովարաներրը անդադար կը հայհոյէին։

Գէթ իրենց զարդերնին վրայ մնացած չէին։

Ա՛հ, Սան-լը-Սու կը խոխոջայ թէ մը հեռու։ Հիմա անոր գործը պէտք լմնցնէին։

Մէկ մարդու պէս հովարաները նետուեցան Սան-լը-Սուի վրայ։

Թաք, թաք, թաք, թաք։

Զօր ձայներ որոնց պարապութեան մէջ կը կորսուէին։

Հրացանները չէին պայթեր, աւելի կաթէ մը պէս անխնամ դարձած։

Այս անգամ ալ ըմբէլ չէր։

Կովարաները չփշրած, ամօթապարտ, պարտութեան մատնուած, եւ դարձան, եւ իրենցմէ մէկը իր ընկերներուն մատնեց ամփոփելով, դոչեց.

—Դեւ մըն է այդ Սան-լը-Սուն։ Թէեւ մարդագետնին մէջ կոչուած ուղեց դէմ, տակաւին իրեն համակիր եմ դարձեալ։

—Ես ալ, ես ալ, ես ալ դոչեցին միւսները։

Սան-լը-Սու տեղեկութիւն չունենալով այդ լուռ արտայայտութիւններէն, ձիուն անձը դարձուցած էր. այդտեղ մարդագետնին շրջանը ընելով կը ջանար անկէն Բլոկեւյի հետքը փնտռել։

Այդ աղմուկին ու դժուարին գործին կը հնարուէր, ամէնուն հետքեր փնտռելով, երբ աղօթքներ եւ հրաշքներ ձայներ լսեց հեռուէն։ Տեղէն վեր ցատկեց Սան-լը-Սու, կէս մը ծիծաղկոտ եւ կէս մը բարկացած, պոռալով.

—Դարձեա՛լ կովարաներն են։

Աղաղակները եւ հրացանի ձայները աւելի մօտեցան։

Ընդհանուր ձիաւորներու փոքր խումբ մը, որ արշաւով կ'ընթանար, հարթավայրին վրայ երեւան եկաւ։

Լիսաբերան կը հայհոյէին եւ Սան-լը-Սուի ակնարկին հասաւ իր անունը.

—Պարոն Սան-լը-Սու, կեցէ՛ք։ Պարոն Սան-լը-Սու, պարոն Սան-լը-Սու։ Ա՛հ, ա՛հ։

—Ինծի կ'ուզէին իրենց խօսքը, ըսաւ Սան-լը-Սու, հրացանը լեցնելով այն փամփուշտներով զորս կողոպտած էր հանգուցեալ կովարաներէն։

Ձիաւորները հետզհետէ կը մօտենային եւ օդին մէջ հրացան կը պարպէին՝ Սան-լը-Սուի ուշադրութիւնը գրաւելու համար։

Երեք հոգի էին եւ իրենց հագուստը խառնուած տարբեր կ'երեւար։ Երկուքը ըզմէնքեթ եւ տաբատ հագած էին, որոնք իրենց պէս կ'երկարէին ոտքերնին ի վար։ Գլուխնին դրած էին բարձրագլխիկ գլխարկ մը։

—Կարծած անօթներուն գինը պահանջելու եկեր են. բայց հրացանի հարուածները կը վճարեն այս լայնարձակ դաշտին մէջ, գոռաց Սան-լը-Սու։

Երրորդ ձիաւորը կովարաներու նոր ընդգծման մը կը կերէր։

Հովի Բայէց կովարանի տարազ կրող մարդուն գլխարկը։ Սան-լը-Սու, որուն խնդալը չէր դադրած, խոլ ծիծաղի նոր առոգնութեան մը ունեցաւ, երբ քիչ հեռուն տեսաւ անփ ակ դէմք մը.

—Պալ-տը-Նէժ, Գ. Բիֆ եւ Գ. Բո՛ֆ.

—Զիր ծառաները, ճէնթլմէն, քաջ երկու գործակալները, ձեռքերնին դէպ ի իրենց գլխարկը տանելով զինուորական ձեւով։

—Ա՛հ, կը՛ր, այս հանդիպումը զարմանալի եւ միեւնոյն ատեն հաճելի է, ըսաւ Սան-լը-Սու զուարթօրէն։

Ու կարգաւ, ձեռքը կ'երկարէր։ Անոնք ամերիկեան ձեւով սիրալիր ուժգնութեամբ կը թօթուէին։

—Այսչափ աւելի մենք հաճոյք կը զգանք, պատասխանեց Գ. Բիֆ։

—Անշուշտ, յարեց Բոֆ, գիտցէք մարդը։

Պալ-տը-Նէժ, բնականաբար, ձայն չէր հաներ, բայց աչքերը խօսք կը բանար եւ մէկտեղէն անտեսներ ցոյց կու տար։

Սան-լը-Սու յարեց.

—Բայց ի՛նչ եղաք, ո՛ւր մնացիք։ Իրաւ որ միտքս չի գար թէ ո՛ւր կորսնցուցինք զիրար։ Որքա՜ն արկածախնդրութիւններ ունեցայ անկէ ի վեր։

—Փնտռեցինք ձեզ, ըսաւ Բոֆ, իր լուսնի նման կլոր դէմքին վրայ լայն ծիծաղ մը տարածելով։

—Դիւրաւ գտանք ձեզ, որովհետեւ հետքեր ձգած էիք ձեր անցած ճամբուն վրայ, յարեց Բիֆ։

—Բայց անանկ արագօրէն կ'ընթանայիք որ, ըսաւ նորէն Բոֆ։

—Վերջապէս իրարու միացանք, յարեց Սան-լը-Սու։

—Այո՛, շնորհիւ մեզի տեղեկութիւն տուող կովարաներուն։ Շատ քիչ խաղ ըրինք խողովակ էք անոնց։

—Օ՛հ, նախանձելի բան մը չունիմ անոնց հետ բաղդատմամբ։ Անոնք ալ փորձեցին ողջ ողջ այրել զիս մարդագետնին մէջ։

—Այո՛, այդպէս է, անտարբեր են ձեր ողջ ըլլալը գիտնալով։

—Ձեն կրնար բաղդատութիւն մը տալ ատ հրաշալի իրողութեան թէ ինչպէս կրցաք կրակին մէջէն դուրս գալ ան՞։ Կովարաք մը կը նկատեն ձեզ։

—Շատ պարզ բան մըն է ատիկա։

—Պիտի պատմե՛ք մեզի։

—Երկու բառով։ Կրնաք ի հարկէ օդաչու իմ գիտնալ, որուն զգացումները կը յայտնել սիրալիր։ Ասոնք։ «Երբ բոցերով շրջապատուեցայ՝ ինքզինքս կորսուած զգացի։ Փախուստն անկարելի ըլլալով՝ մահը, վայրագ մահ մը պիտի լինէր դարձա քանի մը վայրկեանի մէջ։ Ձիս կը վռնտէր անարգանքով։ Սանձին կռացայ, տեսնելով որ բոցերը ամէն կողմէ կը շրջապատէին զիս. ընդհանուր խոլ եւ անկարգ գաղափար մը անցաւ մտքէս։ Դանակը քաշեցի եւ անոր ծայրը գցեցի ձիուս նախքանգներուն վրայ, տաւշին աչքերուն միջեւ մխրճելով։ Ձին չանխմոր ինկաւ։ Անոր վայրկեան մը կարենալու՝ ձիուն կուրծքը ճեղքեցի մասամբ։ Բազմ մը լայն պատառուածքներ ասոր բերի դէպ ատր եղող մասին վրայ։ Հանեցի փորոտիքը, ինչպէս սիրտ, թոք, փայծաղ, աղիք եւ գետին նետեցի։ Բոցերը կը սուրային չորս դին։ Արդէն իսկ չնչառութիւնը կը դժուարանար, հեղձամահ ըլլալու բան չէր մնացած։ Հազիւ թէ ատեն ունեցայ պարպուած փորոտիքին տեղ բանալու՝ ձիուն արգանդին մէջ, ուր կծկուեցայ, չմոռնալով գոցել ատոր կողը ետեւէս»։

(Շարունակելի)

ԻՏԱԼԻԱ

Նոր դահլիճը.— Գ. Ֆորթիսի կացութիւնը.— Առեւտրական կարգադրութիւնը Սպանիոյ հետ.— Առաջին գործը նոր նախարարը։

Ինչպէս յայտնի է, Գ. Ֆորթիս յաջողած է նոր նախարարութիւն մը կազմել Իտալիոյ մէջ։ [illegible]

[illegible]

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Բանակը — Նաւատորմը.— Արտածութիւնները։

[illegible]

—[illegible] 500,000 [illegible]

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԵՐ

Վիլհելմ կայսեր խօսքերը ու «Թանի»ի խորհրդածութիւնները.— Մարոքի մերժողական պատասխանը.— Գայթակղական գործ մը.— Սպանիոյ խորհրդարանին մէջ։

Բարիզ, 27 դեկտ.— [illegible]

—[illegible] 6000 [illegible]

ՔԱՂԱՔԱԳԵՏԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Սըր Էտուրն Գորնուէլի մէկ առաջարկը.— Համաժողովի գումարումը։

Լոնտրա, 27 դեկտ.— [illegible]

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՂԵՌՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՔԻՆ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐՈՒՆ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նոյեմ. 26ի շաբաթ օրուան

ՎԿԱՆԵՐԸ

(Շարունակութիւն)

[illegible] 18 [illegible]

[illegible] 37 [illegible] 4-5 [illegible]

[illegible] 50 [illegible] 47 [illegible] 1320 [illegible] 5ին, [illegible] 6 [illegible]

[illegible] 57 [illegible] 10-12 [illegible] 8-10 [illegible] 8 [illegible]

[illegible] 7 [illegible] 15-20 [illegible]

[illegible] 50 [illegible] 46 [illegible] 46 [illegible]

[illegible] 3 [illegible] 1320 [illegible] 1ի [illegible]

[illegible] 1320 [illegible] 3ին [illegible]

[illegible] 13 [illegible] 60 [illegible] 40 [illegible]

[illegible] 21 [illegible]

[illegible] 15ին [illegible] 21ին [illegible]

[illegible] 33 [illegible] 18 [illegible] 1904 [illegible] 21 [illegible] տալոյն Լեօվինի Թորգիւտի տունը բնակող եւ ուսուցչական նամակատան մէջ ցրուիչ 36 տարեկան Կ. Պոլսեցի Ժոզ Բոլ յայտարարեց թէ ուսուցչական նամակատունէն նամակ առած է Թորլու Պոլը, Հալէպի փողոցը բնակող Սիլվիօ Րիչի, թէ նամակներուն վրայ անոր բնակավայրը արձանագրուած էր եւ թէ նամակները շաբաթը մէկ քանի հատ Պուլկարիայէն կուգային. նոյն ամիսը քաղաքիս մէջ սա կէտ չափ գտնալու մէկ ու կրկնէր անոր. Սիլվիօ Րիչի իրեն բան մը չէր ըսած ձեռն արգելքներէն գանձապան Մանուկի մասին. Վերոյիշեալ Մանուկ իրեն հասցէ մը տալով, յանձնարարած էր որ նամակ եւ լրագիր եթէ ժամանէ, նոյն հասցէին յանձնէ. Սրկէ անցած այդ հասցէին եկած նամակները եւ լրագիրները այդ Մանուկի տուեր է. Սիլվիօ Րիչի յետոյ Լալէ փողոցը փոխադրուելով, նոյն փողոցի նամակները հաւաքելու նամակատան կողմէ ցրուիչ Ալֆոնսի յանձնուած ըլլալով, Սիլվիօ Րիչիի նամակները այդ անձը տարեր է. Ծանօ արգելքներէն գանձապան Մանուկի անունով Պուլկարիայէն ամիսը մէկ եւ երբեմն երկու անգամ նամակները եւ հայերէն լրագիրները վերացուելով Մանուկի կը յանձնէր. Մանուկի տուած հասցէն էր «Ա. Օ. Սարէր». Վկային այս յայտարարութիւնները կը համաձայնէին հարցաքննութեանց. Լուսանկարները ցոյց տրուեցան վկային, ըսաւ թէ Մկրտիչը կը ճանչնայ որ Կրաւվեկէ արգելքներու գանձապան էր. երկու անգամ կտորի վրայ տեսած էր՝ կասապանութիւն ընելու պահուն. Մկրտիչի անունով նամակ ու լրագիր չէր տարած, թէ Մկրտիչը ու Մանուկը միասին նստած տեսած էր. Մարդը չէր ճանչնար. եթէ քանի Մանուկը ամբաստանեալներուն հետ գտնուող էր. Մանուկի հարցուցին թէ ի՞նչ պիտի ըսէ. պատասխանեց թէ հացին Թորգիւտ տուած էր. Վկան ըսելէն ըլլալ թէ Իսվիտոտ Մանուկ տուած էր հասցէն.

Ասատրիական հսկուած եւ Բոնիալթէ Աթինա փողոցը բնակող Կ. Պոլսեցի 30 տարեկան Ալֆոնս յայտարարեց թէ կը ճանչնայ Սիլվիօ Րիչին, որուն անունով Պուլկարիայէն նամակներ եկած են, ինչպէս նաեւ դրամ. անոր անունին եկած 15 ոսկիի փոխագրի թուղթը անոր տալով դրամը ան առած էր նամակատունէն, բայց չէր հարցուցած թէ ո՛վ ղրկած է դրամը. Մեհմէտը տարիի չափ նամակ տարած էր Սիլվիօ Րիչի. մինչեւ վեց ամիս առաջ եւ անկէ ետ եկեղեցական արաբերէն յետոյ դրամ չէր եկած. Այդ Սիլվիօ Րիչին երկոյթեղութեան էր՝ ուղղիւ ու անձայնու. չէր հաւատացած թէ ի՞նչ ու Կ. Պոլիս կը գտնուի. անոր անունին եկած նամակներուն վրայ անոր փողոցը եւ թիւը նշանակուած էին. Վկային այս յայտարարութիւնները կը համապատասխանէին հարցաքննութեանց.

Այսօրուան համար հրաւիրուած վկաներէն չգտնուածներուն կոչնագիր ղրկելու համար, դատավարութիւնը ուրիշ օրուան յետաձգուեցաւ.

(Վերջ Զ. դատավարութեան)

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւրաքանչիւր ռամիկի տաժնման տրուելու ամսաթոշակ եւ հոգաբարձու չինուած մեծ ծախսարարութեան մէջ թեւագիր օգնական Զ. կա ալի։ Սալիւէի տարեկան՝ Կեմալէտին գաւառակին Թովայիկոսութեան նախագահ Անարգը էֆ.ի։

—Զօրքերու կարգէ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Միքաէլիքրախանի ոստտարար նուանիք լըգհնաւուրու ամբողջ՝ Պ. Կերէ Րէյսոր։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց եկեղեցի գանձէն ամառ թաւնթ մը յատկացնել Սեֆ հնացրած Տեւրէնին մէջ Մէհմէտ, Մուսթաֆա, Ալիէ ու Հասանի եւ ... Թաքրմէի, որոնք անոք միացած են. նաեւ եթէ փոխտէն, Կ. Պոլիս բերուելով յարմար վարժարաններ ընդունուին։

ԻՍԼԱՄ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.—Պոթումէն, երէ, Դովաջ Ժամանակէն հոգուոր չափ խոլած գաղթականներ՝ օսմ. երկիրներուն մէջ բնակեցնելու հաստատելու համար։ Բայամը չգտնուեւ պաշտօնական Դովաջ զրկուելու եւ անոնց հանգստաւէր ծախսերը ձեռք տալ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Նազիֆ փաշա հիւանդ ըլլալով, երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ նախարարաց Խորհուրդին։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ 47 թիւ շոգենաւը, անցեալ օր, փորձ մը կատարելով, հաւաստեցուցաւ թէ Պէյքոզէն Հայդար փաշա քանի վայրկեանէն պիտի կատարէ երթեւեկութիւնը։ Առաջին տատկէն զինք հարկը փորձ եւ երկրորդին ալ երկու շոգենաւ պիտի ըլլայ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒ երկաթուղիին Ընկերութեան տնօրէնութիւնը՝ Հայտար փաշայի եւ Բէնտիքի մէջեւ երկրորդ գիծ մը հաստատելու համար, ծախսերը պաշտօնաքարին տրուեցաւ։

—Անատոլուի երկաթուղիին 50րդ շաբաթուան (դեկտ. 10էն 16 Ն. Տ.) հասոյթը կիլոմեթրի համար հետեւեալն եղած է.— Հայտար Փաշա-Էնկիւրի գիծ (578 քիլոմէթր) 11,391 ֆր. անցեալ տարիէն 245 պակաս եւ միւս շաբաթներէն 2280 աւելի։ Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 6,752 անցեալ տարիէն 12,612 պակաս եւ միւս շաբաթներէն 2,326 աւելի։

ՍԹՐՈՒՄՑԱՅԻ կողմը գտնուող Եղբաթօ անուն պուլկար աւազակը մեռած ձերբակալուեր է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ քաղաքին մէջ շինուելիք Թթուաւելիին համար ճշդուած մնացեալ ծրագիրները առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ Բ. Դ.ն մատուցուեցան։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ շրջակայքը աւազակակոյտ աւեր պուլկար աւազակ մը սպանուեր է։

ԱՍԱՄ ՊԷՅ, Այտընի կուսակալութեան օգնականը, տաքի օրը մեռաւ Իզմիրի մէջ։ Կարգւ էր նաեւ Բէլկրատի օսմ. ընկերութեան հիւպատոսութեան եւ Աթէնքի օսմ. դեսպանութեան պաշտօնները։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ եւ հեռագրական վերատեսչութիւնը նոյնին նամակները քանի փորոյ եւ քամթ-բաժնելիքն ալ տալով փարսիկ պիտի գնէ։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Դեկտ. 10էն 16 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 336, որոնց 196ը իսլամ (98 այր, 98 կին), 115ը քրիստոնեայ (62 այր, 53 կին) եւ 25ը հրեայ (14 այր, 11 կին)։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՅԱԿՈԲԱՅ ՏՕՆԸ

Ս. Յակոբայ տօնին առթիւ Գասըմ Փաշայի համանուն եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնը ըլլալով, երէկ կատարուեցաւ տարեկան սովորական շքեղութեամբ եւ խանդավառութեամբ. Երկակա բազմութիւն մը, մայրաքաղաքիս ամառաց եւ հեռաւոր արուարձաններէն, փութացած էին ուխտի ի Ս. Յակոբ, այնպէս որ եկեղեցիին մէջն ու դուրսը ու շրջափակը լեցուած էին ամբոխներով. Ս. Պատրիարքը հրաւիրուած ըլլալով շաբաթ երեկոյեան երբ Գասըմ Փաշա հասաւ ընդունուեցաւ եկեղեցականաց եւ վարժարանին աշակերտներուն կողմէ, եւ նախ այցելեց վարժարան, ուր գաղտնաց արտահայտութիւններ եղան աշակերտներուն կողմէ՝ որոնց Ս. Պատրիարքը շնորհ բաշխեց. Ն. Սրբազնութիւնը երէկ առաւօտ հանդիսաւոր Պատարագը մատուց, որուն կը սպասաւորէին Տ. Մատթէոս Վ. Պալըգեան, Տ. Գէորգ Եպս., Տ. Վրթանէս եւ Տ. Մովսէս Վ.ները եւ քահանաներ. Վահմ. Թադէոս էֆ.ի կարգադրութեամբ Թէքեան ձայնաւոր դասը մասնակցեցաւ Պատարագի երգեցողութեան. նախքան Ս. Պատարագը գրաւոր մաղթանք մը կարդացին Թէքեան դպրոցի աշակերտներ ընտրուած Ս. Պատրիարքին ողջունելու։ Ս. Պատրիարքը իր Թափօրով եկեղեցի կ'առաջնորդուէր, դրան առջեւ հաւաքուած ժողովուրդը կեցցէ գոչելով. Ն. Սրբազնութիւնը Ձայնէ Գիրքէն վերջը քարոզ մը խօսեցաւ, եկեղեցւոյ ծածքը տրուած Աւետարանէն «Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք եւ բեռնաւորք, եւ ես հանգուցից զձեզ» խօսքը բնաբան առնելով. բացատրեց աստուածային մխիթարութեան միջոցները եւ Եկեղեցւոյ ուսուցումը. Պատարագէն վերջ Ս. Պատրիարքը դրան առջեւ կանգնելով մաղթանք մը կատարեց Վեհ. Սուլթանին երկարատեւութեան համար. Ներկայ Ժողովուրդը ամէններով ձայնակցեցաւ այս բարեմաղթութեանց եւ դպիրները Վեհ. Կայսեր մաղթանք Թէոդ. քերէն երգ մը երգեցին. Ս. Պատրիարքը որ շաբաթ երեկոյեան հիւրասիրուած էր Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Սերոբէ Սարգիս էֆ. Կիւլէրեանի բնակարանը, երէկ ցերեկ եւս հոն հիւրասիրուեցաւ։

Զանազան կողմերէ նուիրուած էին մատաղցու 14 ոչխարներ, որոնք աւանդական բարեպաշտ սովորութեան մը համաձայն բոլոր ժողովրդեան բաժնուեցան։ Այս առթիւ տեղի տուաւ Պատր. Տեղապահին նախաձեռնութեամբ կատարուած նուիրահաւաքութեան արդիւնքը եղաւ 25 ոսկի՝ յատկացուելու վարժարանին պէտքերուն։

* * Վաղը Գասըմ Փաշայի եկեղեցիին մէջ կը պատարագէ Համաշխարհային Անդեւոնտի քարոզիչ հայր Տ. Վրթանէս Վ. Պալըգեան՝ ի հանգիստ հոգւոյ ամփոփեալ նուիրատուներուն։

* * Ս. Պատրիարքը դրամական նուիրատուութիւններ ըրաւ եկեղեցիին՝ մատաղի եւ աղքատաց համար։

Ս. Պատրիարքը շաբաթ օր հոլանտական դեսպանատունը երթալով շնորհակալութեան փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Նորընտիր դեսպանին։

—Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը այսօր պաշտօնական նուէրը Տ. Թէլլի Բարդէլէնի եւ Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Գերմանիոյ եւ միւս դեսպանատունները այցելելով, ի դիմաց Ս. Պատրիարքին կը շնորհաւորէ եւրոպական Տօնիսկաւութիւնը։

—Կրօն. Ժողովը գումարուած է իր նիստերը՝ սովորական օրերու առթիւ։

—Պատրիարքարանէ կը հաղորդեն թէ Տ. Վարդան վրդ., քաղաքական որոշման համաձայն Վարչութեան Խառն Ժողովէ, Պոլիս կոչուած է ինչ ինչ յարաբերական խնդրոց վրայ բացատրութիւններ տալու համար։ Վարդան վրդ. շաբաթ օրը ներկայացաւ Ս. Պատրիարքին։

—Պատրիարքական հրամանաւ Զմիւռնիոյ Մկրտիչ վրդ. երէկ Ազգ. Հիւանդանոցը երէկուցեալ պատարագելու համար։

—Տնտեսական Խորհուրդը իր ամբողջութեան մէջ հետեւեալ որոշումները տուած է.—Բերայի Թաղ. Խորհուրդը քանի յանձնարարութեամբ, ալայրկած ըլլալով Տօլոմաէէի Արշակունեան ազգ. վարժարանի վերակառուցման ծախուց մանրամասնութիւնը պարունակող ճշգրտական տեղեկագրութիւնը յարակից յատակագծերով, Խորհուրդը յանձնեց զանոնք, ատենիս Ալամեան էֆէնտիի՝ ուսումնասիրելու եւ արդիւնքը տեղեկագրելու համար։—2. Գանդալլի եկեղեցւոյ եւ Ազգապատկանէ մայրենք աւ Ս. Պատրիարքին ուղղելով ուրոյն գրերով անդուոյն եկեղեցապատկան հինգ խանութներու վերանորոգութեան առթիւ Թաղ. Խորհուրդի եւ Ազգապատկանէն մէջեւ կատարուած փոխառութեան մը մասին տեղի ունեցած նորագոյն կարգադրութիւնները յայտնելով հաստատութիւնը խնդրած էին. Խորհուրդը՝ որուն ուղղութեան յանձնուած էին յիշեալ գրերը, նկատելով որ այսպիսի թեմական գործերու նկատառութիւնը եւ կարգադրութիւնը Վիճակին գաւառական վարչութեան կը պատկանի, որոշեց խնդրել Ն. Սրբազնութենէն որ հանի խնդիրը յանձնել տեղւոյն գաւառական վարչութեան անօրէնութեան։—3. Գասըմ Փաշայի Թաղ. Խորհուրդը արտօնութիւն խնդրած էր վաճառելու եկեղեցւոյն սեփական Բերտ, երր 50 կանգուն մէկ գետինը, եւ արդիւնքը յատկացնելու թաղին ազգ. վարժարանին նորոգութեան ծախքերուն համար։ Խորհուրդը ճարտարապետական քննութեամբ մը գետնին իրական արժէքը, անոր անցական հանգամանքը եւ կալուածական արդիւնքը քննելու եւ այդ հողակէն յետնեալ պարագը տեղեկէ յետոյ, հաճաւոր գտնելով վաճառումը, եւ թէ այն ընդունելի գտնելով Թաղ. Խորհրդոյ առաջարկութիւնը, որոշեց յայտարարել Ս. Պատրիարք Հօր եւ վաճառման կանոնական արտօնութիւնը խնդրել։—4. Խորհուրդը՝ Էյուպի Ս. Եղիա եկեղեցւոյն Դամիկեան որբոց անեկած դրամական պահանջին մասին Ս. Պատրիարք Հօր արտօնութեամբ կատարուած հանգանակութեան արդիւնքը, եւ երկուսանք տեղի ունեցած երոստսքոսութեամբ այդ պարապոյ վճարումը կատարել տալով, փակեց եւ կարգադրեց վերջնապէս այդ խնդիրը։—5. Խորհուրդը որոշեց յառաջիկայ շաբաթ օր նիստ գումարել Պատրիարքարանի վերաբերեալ հաշուական կարեւոր խնդրոց կարգադրութեան համար, եւ յետ այնուհետեւ գումարելու իր նիստերը սովորական օրերու առթիւ։

—Գերեզմանի վարժարանի խօսարանի արտօնէն շաբաթ ցերեկ հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը տեղի ունեցաւ թեեւ, բայց շուտով կարելի եղաւ առաջքը առնել։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Երէկ առաւօտ՝ Բոնիալթէի Ս. Յակոբայ Ամիրտանեցին հաստատութեան 75րդ տարեդարձը ըլլալով, նոյն Հաստատութեան մատրան մէջ Պատարագեց Կ.-Պատրիարք Սապպաղեան Պօղոս Սրբազան, Պատարագէն յետոյ, յատկապէս հաւաքուած դպրանոց պաշտօն կատարուեցաւ Հաստատութեան համար բարերարաց եւ այլ խնամատարաց հիշելու համար։ Այս թափօրը եկեղեցւոյն դուրս ելլելով, պարտէզի դրան առջեւ Արրիկեան Յակոբ Մ. Վ. ուղերձ մը կարդաց Նորին Կ. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար, որուն առթիւ ներկաները «Փատիշահըմ չօք եաշա» գոչեցին։ Յետոյ թափօրով խորհրդարան ելլելով՝ հոն քիչ մը հանգիստ առնելէ վերջ ներկաներու պատուոյ-բութիւններ եղան։ Արրիկեան Յակոբ Մ. Վ. ի դիմաց Հոգաբարձութեան եւ պաշտպանելու երկրորդ ուղերձ մը կարդաց, շնորհակալութիւն յայտնելով Կ.-Պատրիարքին այցելութեանը համար, եւ Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար ջերմագին մաղթանքներ ըրաւ. յետոյ շնորհակալութիւն յայտնեց Զամլեան եւ Կեօչէեան բարեխնամ ընտանեաց ըրած առատ կտակներուն, ինչպէս նաեւ Տէր Տոտոց խնամակալութեան եւ հոգաբարձութեան նուիրատուաց։ Ուղերձէն անմիջապէս վերջը ձայնաւոր դասը ներկայացուցեալ երգեցին Համբարձումեան մարշը, որուն ներկայք ծափահարելով «Կեցցէ Վեհափառ Սուլթանը» գոչեցին։

Այս առթիւ Կ.-Պատրիարքը եւ ներկաները դրամական նուէրներ ըրին Անկելոնեցին։ Պատասխանատուութէէ յետոյ՝ Կ.-Պատրիարքը եւ ներկաները Հաստատութեան բոլոր սրահները այցելեցին, ուր տիրող կարգապահութենէն եւ մաքրութենէն գոհ մնացին։ Յետոյ Կ.-Պատրիարքը իր հետեւորդներով մեկնեցաւ, կառքերով Կաթողիկոսարան դարձաւ։

Կարգապահութեան համար՝ Էլմա-Տաղցի գործեր Անձեա էֆ.ի եւ Թէվֆիք էֆ.ի ջանքերը գովելի էին։

* * Շաբաթ օր, Կ.-Պատրիարքը իր հետ առնելով Հանեան Տ. Սահակ արքեպ.ը, Ֆրանսական դեսպանատունը երթալով, դեսպանատան Պ. Պօրի հետ տեսակցեցաւ։

* * Յառաջիկայ հինգշաբթի՝ Կ.-Պատրիարքը՝ գահակալութեան աւուր պատճառաւ Սանդր-Աղբիւրի Ս. Աստուածածնի եկեղեցւոյ մէջ, վասն արեւշատութեան Վեհ. Սուլթանին, եւ ապա իր հետեւորդներով աւագին նշանելու պիտի երթայ։

* * Հայ-Հռոմէական գերեզմանատան մատենադարանի քարտուղար Նարկիլեեան վարդապետ. իր մէկ անձնական ընթացքին պատճառաւ Վարչական Ժողովը զինքը պաշտօնէ զրկելով, իրեն տեղ պաշտօնի կոչուած է Համազեան վարդապետ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՓԱՐԻԶ. 13 դեկտ.— Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ մէջեւ կատարուած առեւտրական պայմանադրութեան բանակցութիւնները, որոնք տօնական օրերու առթիւ ընդհատուեցան, յունուար 9ին պիտի վերսկսին։

—Պանք որ Ֆրանսա բացարձակապէս կը հերքէ այն զրոյցը թէ եւրոպական մրցանքներ ձեռք կ'առնէ զօրահանութեան մը համար։

—Ֆրանսայի եւրոպական նախարարն ալ կը հաստատէ այդ հերքումը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ Մարոքի գործերու Դեսպանախորհուրդին գումարման համար որոշուած թուականը՝ յունուար 16, վերջնական չէ։

—Պրիւքսէլի սպանիական դեսպան Պ. Բեեէզ Քապալեօ օգնական պիտի կարգուի արտաքին գործոց նախարար Ալմատովար դուքսին, որ Մարոքի գործերուն Դեսպանախորհուրդին պատուիրակ կարգուած է Պ. Մոնթերօ Ռիոսի հետ։

ՓԱՐԻԶ.— Բերլինէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ կայսրը հրամայած է դատաստանի ենթարկել Ռոժեթվէնսքի ծովակալը եւ Բալթիքեան զօրավարը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Սըր Հէնրի Քէմպէլ Պէնըրման ճառ մը արտասանեց, հաւաստեց թէ մեծ գաղութներ տալու փոխանակութիւնը եւ Անգլիոյ հասարակ քաղաքականութիւնը՝ երեքաթախակալեան յառաջիկայ ընտրութեանց հիմը կազմող խնդիրները պիտի ըլլան։

ԲԷՆԹԱ.— Հունգարիոյ եւ սահմանադրական ժողովը չհրաժարելով աւարտել մեկնորդներ աւարտական դրմնագրութեանց քննութիւնը, կառավարութիւնը յուլիսէ առաջ պիտի գործադրէ արտասահմանեան կարգադրութիւններ, ինչպէս նաեւ մասնաւոր օրէնք մը։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ արտաքին գործոց նոր խորհրդական Պալկոնայի մարքիզը, Պ. Թիթթոնիի մտերիմ բարեկամը ըլլալով, կը կարծուի թէ անոր քաղաքականութիւնը պիտի շարունակէ։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սերբիոյ մէջ ընտրութիւնները տեղի ունեցան արդիւնքը անյայտ.— Անկախ-արմատական Պ. Ստոժիչ 1519 ձայն շահեցաւ. անոր մրցակիցները բաւական քուէ ստացան։

ՍՕՖԻԱ.— Սոպրանիէն, իր պաշտօնական թերթին մէջ, վաւերացուց Անգլիոյ, Գերմանիոյ եւ Ռուսիոյ հետ առեւտրական պայմանադրութիւնները։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիօյէն կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի թէ Ճաբոնի հիւսիսային երեք նահանգներուն մէջ երեք միլիոն հոգի անօթութեան սովի մը վտանգին ենթարկուած են։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ֆրանքֆորթ-Սերբիայի առեւտրական Ընկերութիւնը հաւաքական գումարումի մը մէջ ընդունեց որոշում մը մասնակցելու միւս արհեստակցութեանց արտայայտութիւններուն. որոնց նպատակն է ջնջել յարաբերութիւնները գոյացնել Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ մէջեւ։ Ընկերութիւնը միւսներն ալ յոյս յայտնեց որ նոր տարւոյն մէջ երկու երկիրներուն միջեւ աւելի ամրապնդուին համաձայնութիւնը եւ բարեկամութիւնը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լոռտ Թոգըպուր ազնուականութեան տիտղոսը առնելով Անգլիոյ ազգային կուսակցութենէն հեռացաւ. Աւանց մէջ կան ծանօթ մեծ վաճառական Սըր Հէնրի Ուիլս, նաւատէր Պ. Ջորջ Ուիլսըն, Թագաւորութեան ընտանի բարեկամ Պ. Սթէնլէյ եւ նոր գումարներն մէջ տեղափոխուած Լորտ Լանդսաուն։

—Ճաբոնի մէջ ռազմական մահերուն թիւը պատերազմին մէջ վիրաւորներէն աւելի է։

ՓԱՐԻԶ.— Սխալ է այն լուրը թէ Պ. Պուրժուա Պերլինի Ֆրանսական դեսպան պիտի կարգուի։

ՊԷՐԼԻՆ.— Պէլլինի քաղաքական Լոնտոնէն՝ Պ. Ֆրանսէթ Պօզէն նամակ մը ստացաւ՝ ծանուցանելով թէ Լոնտոնի մէջ անգլիական վաճառականներու մեծ գումարում մը կատարուած է։ Ժողովը մեծ գոհունակութիւն յայտնած է այն ջանքերուն համար որոնք եղած են Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ մէջեւ բարեկամութիւնը վերահաստատելու եւ պաշտպանելու համար։

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ.— Գրաւներու պանքային երկրորդ Տօլէն Սոնքելէ Տէկէր, աջելով խոյս տալ մտադրելու ձերբակալութենէ մը, կառախումբի մը տակ նետուեցաւ Հիւլվերսումի եւ Ամսթերտամի միջակայ: Թեեւ չմեռաւ, սակայն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ. իր տանը մարդուն ձերբակալման հրամանագիրը ելած ըլլալով, գիշեր ցերեկ հսկողութիւն կը կատարուէր անոր վրայ։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ

250,000,000 Ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիշակ ճամբան Թ. 341

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գալլիպոլի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լաթաքիա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Մանաստըր, Նիքոսիա, Ռոտոսդո, Բորդ-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (փոլիչա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թիւրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրդիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թիւրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրոններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, ապրանքներու հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժէթուղթերը կը պահուին Ղալաթիա արկղատուներու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած նկուղներու մէջ (պէթոնով եւ մետաղական ամրացմամբ), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, աւանդ տրուած արժէթղթերուն կտրոնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրոններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագինին համաձայն։ Անոր տիրոջ հաշւոյն կ'անցուի պայմանաժամի կամ գանձման օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակէն գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժէթղթերուն կտրոնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժէթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Փարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Պրիւքսէլ, Համպուրկ, Վիեննա, եւայլն։ Ծախսերու արդիւնքը աւանդատուներէն արտօնութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշուոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժէթուղթերը ի պահ դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գանձուած տոկոսէն առնել կամ իրենց հասցէին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ ապահովական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժէթուղթեր, ինչպէս Րումէլիի երկաթուղիի, Սէլանիկ-Մանաստըր երկաթուղիի, Ծխախոտի Ազգ. Պանքային պարտատոմսերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժէթղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը առնէ արժէթղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրոններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագինի մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժէթղթերու վրայ փոխառութիւն կ'ընէ հաշւուելով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժէթղթերու կտրոններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գանձուած արժէթղթերուն կտրոնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի, ինչպէս 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթղթերու, 1901-1905ի 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթղթերուն եւ Գիւմիւշ Նահանգի 6% փոխառութեան պարտաթղթերուն կտրոնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ եւրոպական Սակարանի արժէթղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնց Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլալ կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրէն հարիւր վճարել է սաառ եկած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 31—50

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ 1906 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ԳԻՆ 1 ՂՐՈՒՇ

Հիւանդանոցիս յառաջիկայ 1906 տարւոյ Պարզ Օրացոյցը հրապարակ ելած է խնամեալ ու մաքուր տպագրութեամբ, որ ուրիշ տարիներու պէս եկեղեցական տօնացոյցը եւ ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ, բարձրաստիճան եկեղեցականի մը կողմէ յատկապէս Օրացոյցին համար պատրաստուած եկեղեցական պաշտամանց ընդհանուր կէտերուն յատուկ խտրականով եւ հրամանով եւս աւելի ճոխացած է։ Աւելորդ չենք համարիր նաեւ յայտարարել թէ մի միայն Հիւանդանոցիս սեփական Օրացոյցին ճշգրտութիւնը հաստատուած եւ վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ, հետեւաբար կարելի է ուշադրութեան ընծայել անոր կողքերուն վրայ դրուած կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1906»։ Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ պարտ կը ծանուցանէ մեր բարեկեր ազգայնոց ու հասարակ թէ Հիւանդանոցիս նկատմամբ տածած սէրերն ու հոգածութեան արդիւնք կը վայելէ, բայց արդիւնքն Հաստատութեան մէջ գլխաւոր հասոյթը կը կազմէ նաեւ Օրացոյցի հրատարակումը, ներկայիս կը խնդրէ որ այդ գրպանի Օրացոյցէն ամէն մարդ հատ մը գնել մէկ մէկ հատ, որուն արդիւնքը յատկացուած է Հաստատութեան 1000է աւելի պատսպարեալներուն պէտքերուն։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Հոգաբարձութեան գրասենեակը. նաեւ ամէն գրավաճառաց քով։

(Հոգաբարձութիւն)

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ԱԶԳ

Ազգ. Հիւանդանոցի 1906 տարւոյ ընդարձակ օրացոյցը հրապարակ ելած է նախընթաց ճոխութեամբ։

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ կը պարունակէ օրացոյց, եկեղեցեաց եւ անուանց տօնախմբութիւնք, նշանաւոր թուականներ եւ ծրական քառարան։

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ կը պարունակէ Օսմ. Կայսերաց շարակարգութիւնը, կուսակալութեանց, պետական պաշտօնէութեանց, Հայ առաջնորդարանաց եւ պաշտօնէից ցուցակները,

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԲԱԺԻՆԸ կը պարունակէ Կաթողիկոսաց, Պատրիարքաց շարքը. Եպիսկոպոսաց եւ Վարդապետաց, Պոլսոյ թաղերէն եւ բոլոր Առաջնորդութեանց ցուցակները որոց կցուած է Հայկական եւ Բողոքական համայնքութեանց վրայ համառօտ տեղեկութիւններ։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ կը պարունակէ պարզ եւ բաղադրեալ տոկոսներու, չափերու եւ կշիռներու ցուցակներ, Բըլթառարութեան, հնագիտի եւ շէգիննակութեան վրայ տեղեկութիւններ, Հայ բժիշկներու, դեղագործներու, փաստաբաններու, ճարտարապետներու եւ Թիւրքիոյ բոլոր լրագիրներու ցուցակները։

ԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ կը պարունակէ.

1. Աղբրաւն երգ մը.—Խոստովանութիւն (Եղիշէ Էօլէճ. Դուրեան)։
2. Դերեւքին՝ որ անվերջ ալեկոծ մը կ'երգէ—Խոստովանութիւն (Ահարոն)։
3. Խօսք (Ռուբէն Ե. Պէրպէրեան)։
4. Լա Հէյի Դատաստանախորհուրդը եւ պատերազմի օրէնքները (Արմենակ Իսէնեան փաստաբան)։
5. Նշանաւոր անձնաւորներ իրենց լուսանկարներով—Տիգրան Գոյումճեան, Յովսէփ Քէլէչեան, Բերսա Բեռաղամեան, Միքայէլ Մանիկեան, Կարապետ Փափազեան, Կարապետ Նշանեան եւ Յակոբ Գուրուեան։

Հոգաբարձութիւնս Ընդարձակ Օրացոյցի քանի մը տարիներէ ի վեր գտած ընդունելութենէն քաջալերուած, ամէն ջանք ի գործ դրած է այս կարեւոր հրատարակութիւնը աւելի օգտակար եւ շատ հետաքրքրական ընելու համար, եւ կը յուսայ թէ բոլոր բարեկեր հասարակութիւնը ի նկատի առնելով անոր կարեւորութիւնը, մանաւանդ գոյութեան հասոյթին Հիւանդանոցիս վերաբերելը պիտի հաճի գնել զայն, որն որ գործէ կը վաճառուի Հիւանդանոցի գրասենեակը եւ բոլոր գրավաճառաց քով։

(Հոգաբարձութիւն)

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

ԼԱ ՍԷԶՕՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բերա, Բասաժ Բանալխա, Թիւ 7

Այն կիները որոնք կը փափաքին մէջ ժամու եւ չափաւոր գիներով ապրանք գնել, ինչու համար նեղութիւնը յանձն չառնին Բերայի Մեծ Փողոցին տանող հինգ քայլ անդին հաստատուած Բանալխա բաժանմամբ մտնել, ուր կը գտնուի Լա Սէզօն վաճառատունը։ Հոն կարելի է հարիւրին 5 կամ 10 աւելի աժան գնել քան թէ Բերայի Մեծ Փողոցի վաճառատուներուն մէջ։

Զարդարանքներու չկայ մեր բաժնին մէջ. որովհետեւ Լա Սէզօն քիչ ծախք ունի, կանխիկ կը գնէ եւ քիչ շահով կը գործէ։ Ահա մէկ գաղտնիքը այս վաճառատան յաջողութեան։ 40—50

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բաղտատթէ պարտաթղթերէն աւելացողներուն թէ 1890 Ապրիլ 15)27ի Կայս. Հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրոնները որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամէն սկսելով մինչեւ վեց տարի վերջը։ Հետեւաբար, նոյն պարտաթղթերուն թիւ 19 կտրոնները, որոնց պայմանաժամը կը լրանայ 1900 Մարտ 1)14ին, Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 1906 28)13 Մարտ։

Վարչական Խորհուրդ
Օսմ. Հանրային Պարտքի

18)1 Դեկտ. 1905 7—12

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.—Մաքսային 5% օսմ. փոխառութեան պարտաթղթերէն աւելացողներուն կը ծանուցուի թէ, պայմանաժամը 1900 յունուարի առաջուց 27 թուակիր կտրօնները եթէ չներկայացուին մինչեւ 1906 դեկտ. 31 կամ յունուար 13, ջնջուած պիտի համարուին։ 7—12

Առաջնակարգ Ընկերութիւն **Հունգարական** Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461.435,390 ՖՐԱՆՔ

Այս Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ [illegible], ինչպէս նաեւ ողջեանց դրամագլուխ ու մահու դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեկանութիւններու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՑԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ *Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։*

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՆԿԱՆ

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՍՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕԳԴԻՕ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնարաճ խան

18 22—50

ԿԱԹԻԼՆԵՐԸ ՃՇՄԱՐԻՏ

ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ

FER BRAVAIS

ամենէն ազդու դեղն են

ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԽԼՕՐՕԶԻ-ՔՐՈՆԱՏՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԱՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի աշխարհիս բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառեր. Ակռաները չի սեւցներ. Քիչ տանելէն ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ – ՈՅԺ – ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կու տայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու եւ դեղորէից վաճառատուններու։

Լաֆանէթ փողոց թիւ 130

Khedivial Mail Line

(Քետիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Նաբաթական ամենէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Էլ-Գահիրէ շոգենաւը, նաւապետ Վա-[illegible]րի, Աղեքսանդրիայէն կիրակի, 31 [illegible]. կէսօրէն չորս ժամ ետքը կը մեկնի։ Իսկ երկուշաբթի, 2 յունվ. 1906 (Ն. Տ.), կէսօրէն ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլի, Իզմիր եւ Պիրէա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գործակալին, Ղալաթիա, [illegible] վրայ, Մեյմենէթլի խան, իսկ [illegible], Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան [illegible]

50—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Բազիլէ համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բազիլէ » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ ցամաքին վրայ։

15 23—50 Բ. ՕԸԳՕՒԼ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախումբ. երթեւեկ.
1905 *սեպտ.* 1 (Ն. Տ.) *հինգշ.* օրէն սկսեալ
ՔՈՆԻԱ-ԷՐԷՅԼԻ-ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. 622 Ապր. և Ճմբ.		Առաւ.
Կայարան		
Քոնիա	մեկ.	12 30
Գաշըն խան		1 1
Չումրա		1 45
Արըք Էօրէն		2 13
Մանդասուն		2 42
Կարաման	ժմ.	3 13
	մկն.	3 28
Սըտըրմա		3 54
Այրանճը-Տէրմէնի		4 44
Ալթա		5 20
Էրէյլի	ժմ.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմ.	հասն.	6 20

ԴԱՐՁ Կառախ. 621 Ապր. և Ճմբ.		Իրիկ.
Կայարան		
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմ.	6 53
	մկն.	8 50
Ալթա		9 17
Այրանճը-Տէրմէնի		10 1
Սըտըրմա		10 43
Կարաման	ժմ.	11 7
	մկն.	11 22
Մանդասուն		11 55
Արըք Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գաշըն խան		1 36
Քոնիա ժմ.	հասն.	2 5

20—50

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ· ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը յարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ չդադրած ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բէրա) 1. *Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։*
) 2. *» » Կալաթա Սէրայի դիմաց։*
Կալաթա) 1. *Սինկէր խան Թիւնէլի առեւ։*
) 2. *Թրամվայի կայարանին դիմաց։*
Պոլիս) 1. *Սուլթան Համամ թիւ 2։*
) 2. *Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։*
Սկիւտար) *Չարշը պոյը, թիւ 120։*

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունը կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տանը։

16 24—50

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ՓԱԴԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ունենք ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՓԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը [illegible] ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս՝

Մ. ՌԸՆԷ ԲՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղւոյ Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.

Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՐ, Դրամատնտեսական ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.

Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, նախկին գանձապետ.

Մ. Օ. ՄԱԶԷՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաղտատ Քէօթիւքճօղլու

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն քննիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։

28 45—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հուլի եւ Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մարգէլլօ	3709	Սաֆֆօ	1115
Ալէրօ	3807	Տաֆնէ	987	Հիմէրա	3720	Մէրրանօ	3537	[illegible]	1735
Անճէլօ	1541	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Միլօ	1057	Սիլվիօ	1192
Արիոստօ	2377	Տրակօ	1718	Հումպէր	595	Մոնթէլլօ	1735	[illegible]	1208
Բասսանօ	1822	Տինամօ	504	[illegible]	2354	Մուրիլլօ	3419	Թասսօ	1822
[illegible]	1264	[illegible]	3464	[illegible]	5540	Նէրօ	1083	Թ. Ուիլսըն	1548
Բուֆֆալօ	4481	Էլտորատօ	1530	[illegible]	1080	[illegible]	4100	[illegible]	3327
[illegible]	1871	[illegible]	1841	Քէլսօ	1058	Օնթարիօ	4036	Թոլէտօ	1470
[illegible]	1337	[illegible]	954	[illegible]	2307	Օրլանտօ	1585	[illegible]	2439
[illegible]	1244	Ֆլամինկօ	1828	[illegible]	1700	Փալէրմօ	1637	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	849	Լէօ	1052	Փօլօ	510	Վոլօ	1389
[illegible]	2729	[illegible]	4583	Լէպանտօ	2272	Ռիալթօ	2229	[illegible]	2396
Սիսէրօ	1831	Գալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1643	Ռինալտօ	1668	[illegible]	1350
Կոլորատօ	4235	[illegible]	1243	[illegible]	3193	Ռոլլօ	1618	Զէնօ	1200
Կոնկօ	2906	[illegible]	1011	Մալմօ	724	[illegible]	1739	Թորօ	
[illegible]	895	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2273	[illegible]	136	Մայկ	

[illegible]

Միֆասօ *շոգենաւը, նաւապետ Բոյթ։*
Քլարօ *շոգենաւը, նաւապետ Պէլլինկ։*

Դիմել առ Գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Քիւլլաք Միւլէթ խան, Ղալաթիա 10 27—50

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Դեկտեմբեր

Եշ. 20/2 *Սեւաստոպոլ ժամը 10ին առաւօտ., Տարտանէլ, Միտիլի, Իզմիր, Պիրէա, Թեսալոնիկէ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին կէսօրէն։*

Եշ. 22/4 *Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ.*
Կիր. 24/6 *Միտիլի, Իզմիր, Պիրէա, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ.*

13 *Օտեսա ժամը 2ին կէսօրէն։* 25—50

ՔԻՒՆԱՐՏ CO A D
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Մէկ ամիսը երկու անգամ կը մեկնին Լիվերփուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն.
Իվէրնիա	13900	[illegible]	559
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4841
Լուքանիա	12950	[illegible]	3229
Կամփանիա	12950	[illegible]	2945
Ուլթոնիա	8845	Կիպրիա	2936
Ումպրիա	8128	[illegible]	2935
Էթրուրիա	8120	[illegible]	2558
[illegible]	7392	[illegible]	2181
[illegible]	7269	[illegible]	1600

Դիմել առ ԺՕԼԻ ԵՒ ՍԻԿՈՐԱ
43—50 Joly et Segora
Մեյմենէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց 14.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ին

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Համայնագիտական բառարան եօթը հատոր բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)

Հետզհետէ տրքի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պատճառաւ է որ հրաշալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍը, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին տարիներու կատարեալ, իրապէս տրքի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հրաշալի բառագիրքը գերազանց է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մեծ գործին թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կոչուած է մատուցանել այսպիսի գործ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառատունը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին՝ 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք ստորագրուած ատեն, եւ միւսը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, *նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։*

25 5—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎՍՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սեֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոպլէ խան կամ հետեւեալ հաշիւներուն.—

Մահմուտիէ, Օսմ. Կայս. Դանքայի, Նէճիպ Զատէի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Բ. Սաաթճեան եւ Ոստիկեան, Շէյխ Իսլամ խան, Պահչէ գաբու թիւ 10
Գ. Ս. Այվէչօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քէտտիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գումգաբու, Մ. Ա. Անգիրա, Մոտա ճամբան.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բերժանց
Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Եգիէն Քրէմէլ, Թէվէքքիլի խան.
Բէրա, Մահմուտիէ Օսմ. Կայս. Դանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբան, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնէտեն։
Նոպլէ խան, Հէզարէն փողոց, թիւ 14։
Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible] դիմաց։

17 *Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։* 20—50

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեթի	Նայլզօրիս
Մինիս	Էմկիսիս
Ռամսիս	Պուզիրիս
Թէյպըր	Մօէրիս
Նարտօն	Տայլէ
Նումարեն	Ֆարօս
	Թիպա

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ համեստ պատրաստուած են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականով կը լուսաւորուին եւ լաւ ճամբորդներու համար յարմարութիւններ ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ աւելի մանրակրկիտ ճամբորդներ կ'առնեն բայց առանձին սենեակներ չունին։

ոսկի
Պոլսէ Լիվերփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները տան շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ Ե. ԸՆԿ.
Գործակալք
Ուիթօլ խան, Պահչէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ ԸՆԿ.
42—50 31 *Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերփուլ*

ՈՍԿԵՐԻՉ ԳՐԻՍԹՕՖԼ

ՍԵՂԱՆԻ ՍՊԱՍՆԵՐ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
56, Ռիւ տը Պօնտի

Ապրանքներու ցանկին առաքումը ձրի

ՊԱՀԱՆՋԵԼ
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԱՐՔԸՆ
եւ Գրիս-թօֆլ անունը ամբողջ գրերով

Կրկին արծաթազօծում բոլոր տարրերու

Ապրանքներու ցանկին առաքումը ձրի

Կը վաճառուի Կ. ՊՈԼԻՍ, գլխաւոր վաճառատանց մէջ, ԻԶՄԻՐ՝ Ս. Ֆօրժիւէս 7, Ռիւ Ֆրանք. ՍԷԼԱՆԻԿ՝ Գլխաւոր վաճառատանց մէջ ՊԷՅՐՈՒԹ՝ Սէլիի եւ Մանեու

Արտօնատէր ՃԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՐԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ՔՈՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. Թ. 224 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախ. Թ. 233 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	3 —
12 42	» Քըզըլ Ինլէր »	2 20
1 39	» Սաբունճը Փունար »	1 38
2 33	» Ալայունտ »	12 42
3 15	» Չէքիրկէ »	11 53
4 10	» Տէօյէր »	11 5
4 39	» Իհսանիէ »	10 20
5 8	» Համամ »	9 53
5 14	» Գազլըգէօլ Համամ »	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» Պէօյիւք Չօզանլար »	8 20
7 33	» Չայ »	7 33
8 21	» Իսհագլու »	6 40
8 45	» Սուլթանտաղ »	6 15
9 16	» Աք Շէհիր »	5 53
9 48	» Արգըթ Գէօյ »	5 13
10 30	» Չավուշճը Գէօյ »	4 35
11 8	» Իլղըն »	4 8
11 55	» [illegible] »	3 9
12 50	» [illegible] »	2 27
1 22	» Մէյդան »	1 47
2 22	» [illegible] »	12 42
3 —	ժմ. Քոնիա մկն.	12 —
հասն.		մեկն.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. Թ. 122 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախ. Թ. 121 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	11 —
1 44	» Աք Պունար »	10 13
2 24	» Ալփու Քէօյ »	9 46
3 4	» Պէյլիք Ախուր »	8 53
4 9	» Սարըքէօյ »	8 1
4 58	» [illegible] »	7 4
5 35	» Սագարիա »	6 27
6 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	6 —
7 8	» Պոլաթլը »	5 16
8 21	» Մալը Քէօյ »	3 49
9 15	» Սինճան Քէօյ »	2 47
10 —	ժմ. Էնկիւրիւ մկն.	2 —
հասն.		մեկն.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն. Ալայունտ ժմ.	1 40	11 45
2 55	1 5	ժմ. Քիօթահիա մկն.	2 —	12 5

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 423 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 422 խառն Իրիկն Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 424 խառն Առաւ. Ժ. Վ.
6 5	7 35	մկն. Արիֆիէ ժմ.	5 17	6 7
6 23	7 53	ժմ. Ատա-Պազար մկն.	5 35	7 45

20—50